

سخنرانی مراسم افتتاحیه سال بین‌المللی علوم پایه برای پیشرفت پایدار

با سلام و احترام، و عرض تشکر از حضور وزرای ارجمند و مهمانان گرامی در مراسم افتتاحیه سال بین‌المللی علوم پایه برای پیشرفت پایدار، لازم است مطالبی را در رابطه با اهمیت علوم پایه و نقش آن در پیشرفت و توسعه پایدار کشور از طرف انجمن‌های علوم پایه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی-آموزشی معلمان ریاضی و فیزیک ایران به عرض مسئولان و حضار محترم برسانم:

اگر به جامعه علمی به مثابه یک اکوسیستم نگاه شود، آثار و پیامدهای درازمدت و غیرمستقیم هر سیاست‌گذاری بهتر قابل مشاهده خواهد بود و از این منظر، اهمیت نقش علوم پایه در توسعه علمی کشور بسیار بهتر و بیشتر نمایان خواهد شد. میهن عزیز ما ایران، سرزمین تاریخی دانشمندان و کشفیات علمی است و اگر این روند ادامه نیابد، با کاهش روزافزون ذخیره‌های علمی و گسستگی تاریخی در پیشرفت و توسعه علمی کشور مواجه خواهیم شد.

درست است که علوم پایه در بسیاری از زمینه‌ها، به جز مواردی مانند آمار و علم داده‌ها، بازدهی سریع و قابل لمسی را برای مردم ندارد، ولی تحقیقات و دستاوردهای این علوم در دراز مدت برای حل مسایل اجتماعی، فناوری و همچنین سلامت و بهداشت جامعه بسیار موثر هستند.

سرمایه‌گذاری در پژوهش‌های علوم پایه به عنوان زیر بنای فعالیت‌ها و تحقیقات در علوم کاربردی از یک سو و نگرش یکپارچه به آموزش‌های علوم پایه در سطوح مختلف تحصیلی و جذب افراد مستعد به کار در این زمینه از سوی دیگر، تاثیر خود را در توسعه پایدار کشورهای پیشرفته نشان داده است و در کشور ما نیز مسلماً می‌تواند چنین باشد.

از این رو، به دلیل ضرورت یکپارچگی آموزش در علوم پایه، توجه به شغل موثر معلمی و جذب افراد مستعد و علاقه‌مند و نگهداشت آنها در عرصه آموزش، ایجاد جاذبه‌هایی از قبیل بورس تحصیلی برای دانشجویان مستعد علوم پایه، سرمایه‌گذاری در مدارس و دانشگاه‌ها برای تامین هزینه‌های آموزشی و پژوهشی و تجهیز آنها به امکانات آموزشی و پژوهشی علوم پایه، مطمئناً در رشد و شکوفایی نسل جوان و آینده‌سازان کشور بسیار موثر خواهد بود.

اکنون با توجه به ضرورت ارتباط بین رشته‌ها در سطح بین‌المللی و نیاز به انجام مطالعات و تحقیقات بین‌رشته‌ای، نقش دانشمندان علوم پایه برای مشارکت و پشتیبانی علمی از نوع تحقیقات، بسیار اهمیت پیدا کرده است و دانشگاه‌ها باید ایجاد بستر صحیح و پویا برای ارائه برنامه‌های بین‌رشته‌ای، با مشارکت بخش‌های مختلف علوم پایه را مورد توجه جدی قرار دهند.

استقلال دانشگاه‌ها در زمینه برنامه‌ریزی و جذب اساتید توانمند، خصوصاً در علوم پایه، تصحیح روند پذیرش در دانشگاه‌ها، کنترل رشد بی‌رویه و بی‌کیفیت، مخصوصاً در رشته‌های علوم پایه و دوره‌های تحصیلات تکمیلی، توجه به آینده شغلی دانشجویان علوم پایه، به‌ویژه جلوگیری از حذف امکان جذب آنان به شغل شریف معلمی، توجه به کیفیت مقالات و پژوهش‌های علمی به جای نگرش کمی به این مقوله، مطمئناً در توسعه علوم پایه به طور مستقیم و توسعه و پیشرفت کشور در دراز مدت بسیار موثر خواهد بود.

از سوی دیگر، به دلیل آنکه تحقیقات در علوم پایه بیشتر در جهت گسترش مرزهای دانش انجام می‌شوند، ارتباطات تنگاتنگ بین‌المللی در زمینه‌های علوم پایه بسیار ضروری است. رفع تنگناها و آزاد اندیشی در این زمینه‌ها و تسهیل امکان تبادل با دنیای خارج برای دانشمندان، اساتید و دانشجویان علوم پایه، همراه با فراهم آوردن امکانات جذب و نگهداری جوانان محقق در زمینه‌های علوم پایه، تسهیل در امکان تغییر رشته و ادامه تحصیل در علوم پایه برای افراد مستعد و علاقمند سایر رشته‌های تحصیلی، و بازگرداندن جایگاه واقعی معلمان و محققان علوم پایه به آنچه که در دین مبین اسلام توصیه و در ایران از قدیم مورد توجه بوده است، و نیز استانداردسازی برنامه‌های آموزشی علوم پایه در مدارس، الزامات فوق‌العاده مهمی هستند که برای توسعه و پیشرفت پایدار کشور باید مورد توجه مسئولین امر قرار گیرند.

امید است با همفکری، همکاری و حمایت مسئولان وزارت آموزش و پرورش، و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و پشتیبانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان برنامه و بودجه و مشارکت انجمن‌های علمی کشور بتوان از فرصت‌هایی که در سال بین‌المللی علوم پایه ایجاد می‌شود، در جهت گسترش و ارتقای کیفی علوم پایه و بازگشت ایران عزیز به دوران پرافتخار گذشته استفاده نمود.

تاریخ: 1400/12/17

شماره:

پیوست:

امید است با همفکری، همکاری و حمایت مسئولان وزارت آموزش و پرورش، و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و پشتیبانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان برنامه و بودجه و مشارکت انجمن‌های علمی کشور بتوان از فرصت‌هایی که در سال بین‌المللی علوم پایه ایجاد می‌شود، در جهت گسترش و ارتقای کیفی علوم پایه و بازگشت ایران عزیز به دوران پرافتخار گذشته استفاده نمود.

اتحادیه‌ها و انجمن‌های علمی علوم پایه به همراه انجمن‌های علمی-آموزشی معلمان عزیز رشته‌های علوم پایه، آمادگی دارند در این جهت، همراه مسئولان کشور گام بردارند و برای تحقق اهداف متعالی ایران اسلامی از هیچ تلاشی فروگذار نخواهند کرد.

محسن محمدزاده
اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی
17 اسفند 1400